

ABONAMENT:

pentru
Austro-Ungaria:
Pe an cor. 5.—
Pe 1/2 an c. 2.50
pentru
România și Străinătate
Pe an cor. 10.—
U n nr. 10 fil.—

OLTEANUL

INSERTIUNI:

se primesc cu
prețuri reduse.
—
Scrisori nefran-
cate se refuză.
—
Manuscripte nu
se înapoiază.

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ, CULTURALĂ ȘI ECONOMICĂ.

REDACTIUNEA:

Făgăraș, Vâr-tér Nr. 47. (casele I. Peia).
— Vis-à-vis de Magistrat. —

Apare în fie-care Joi seara, sub
direcția unui comitet de redacție.

ADMINISTRAȚIUNEA:

Făgăraș, Vâr-tér Nr. 47. (casele I. Peia).
— Vis-à-vis de Magistrat. —

A V I Z!

Rugăm pe abonații noștri, pe cari nu și-au achitat abonamentul, a și-l achita, căci la din contră vom fi silți a ni-l achita cu chitanțe postale

Adm. „Olteanul“.

Conducătorii și condușii...

Vai de turma fără păstor și de păstorul ce nu și conduce la pășune bună turma sa!

Ca oameni trăind în lume, avem obiceiul de a judeca lucrurile după raportul ce există între ele. Dacă vedem, că soldații unui căpitan nu i să supun, ci să răscoală în contra lui când este în vremuri grele, pușini vor fi cari vor osândi pre soldați, dar cei mai mulți vor osândi pe conducător, adecă pe căpitan, căci el ar fi trebuit să fie sufletul soldaților săi, să și cunoască oamenii, să se nizuiască ca să trăiască în sufletul lor, ca să-l iubească, atunci de bună seamă nici când nu i s'ar fi împotrivit nici când i-ar duce la peire, la moarte, nici atunci nu s'ar revolta în contra lui.

Câte și câte exemple nu s'ar putea aduce spre dovedirea acestei aserțiuni, de ex. ne-ar putea servi și întâmplarea cu Napoleon când a fost în Egipt, și anume: Când cu ocuparea Egiptului din partea francezilor, Napoleon cel mare a fost încredințat, cu ocuparea lui dar pânăce a învins pe Egipteni, a avut să sufere el dimpreună cu întreaga lui oștire foarte mult.

Dela o vreme săturându-să de atâtea suferințe generalii săi, ar fi voit să meargă acasă, dar fiindcă Napoleon n'a voit, au făcut o conjurațiune în contra capului lui Napoleon, când vre-o trei zile nu au găsit nici apă de beut, de mâncare de asemenea nu aveau, a găsit un soldat din întâmplare într-o scorbura de copac ca o jumătate de litră de apă, pe care unul dintre generalii lui Napoleon luându-o

în chipiul lui militar, a dus-o la Napoleon, ca dacă acesta va lua apa să-o bea, atunci conjurații în fața armatei întregi să-l omoare, ca pre unul care nu suferă, nu îndură toate suferințele dimpreună cu ei.

Dar când a venit acel general cu apa la Napoleon, acesta zicând cuvintele următoare: „Frați și camarazi, voi suferiți, dacă ași bea apa numai eu, setea voastră nu este alinată, deci nu beau nici eu!” vârsă jos apa. Care lucru văzându-l generalii săi, s'au rușinat și au strigat dimpreună cu întreaga oștire! „Dune unde voiești!”

Așadară dacă a văzut oștirea, că conducătorul suferă dimpreună cu ea, dacă a văzut, că pre conducător mai mult il doare binele oștirii decât al său propriu a încetat de a mai murmura și cu plăcere sau dus după el ori și unde i-ar fi dus.

Acest exemplu l'am adus înainte numai pentruca să vadă stimații cetitori ai foaiei noastre, cum poate să devină un conducător plăcut înaintea celor pe cari îi conduce. Acest lucru este foarte greu și mare și nu toți conducătorii il au acest dar, ca să poată conduce cetele după voia lor proprie ori și unde voiesc.

Și de ce nu? Pentrucă nu toți conducătorii își bat capul să cunoască oștirea ce o conduc, nu-i cunoaște toate suferințele și pasurile ei, sau și de i le cunoaște, nu simte compătimire față de ea și nu leagă rănile celor vulnerați!

Dumnezeu a împărțit oamenii din lume după mintea, după faptele lor, adecă după cât sunt în stare să facă, în conducător și în gregari (simpli luptători) cari au să îndeplinească numai, ce conducătorul voiește. Conducătorii de aceștia sunt mulți.

La miliție știm cu toții, conducătorii sunt cei puși în fruntea armatei etc. acasă în sat ne este conducătorul și povăzuitoarul însă preotul, el este păstorul sufletesc care trebuie să pască turma sa cu înțelepciune. Turma însă nu-mai așa să poate conduce dacă condu-

torul este înțelept însuși și își cunoaște turma sa, știe de ce are lipsă și să trudește să le aline lipsurile turmei sale. Da, atunci și turma sa il iubește și il ascultă, trebuie să și deie sufletul pentru turma sa, după cum zice D-nul Ghristos, atunci ori și când în vremuri grele nu-l părăsește ci ține cu tărie la el. Spirit de jertfă pentru ai tăi, căci atunci la caz de nevoie te scapă ei, din nevoie, la din contră nu.

Zilnic aude omul plângeri dela unii din conducătorii acestui comitat, îndeosebi dela preoți, că nu să poate să lucrăm pentru înaintarea noastră pe toate terenele pentrucă [poporul e rămas înapoi. Să-i fie rușine unui atare preot care a stat cel puțin cinci ani într-o comună să zică, că poporul este necult și nu voiește să asculte ce el il învață. De bună seamă poporul nu vrea să-l asculte, fiindcă nu are pre cine, căci preotul, păstorul său afară de Dumineca când cetește evanghelia la popor, nice nu să mai interesează de fiul de turma sa. Nu și cunoaște turma, nu știe dorințele ce le are și nu ajută pe mine cu vorba, cu sfatul și cu fapta! Iată răul! Iată pentruce am căzut noi și la alegerile pentru congregațiune din comitatul Făgărașului.

Nu etse nime de vină, a arunca vina pe alții înseamnă ați spăla mâinile ca Pilat. Precum un conducător, care nu și cunoaște oștirea, și ajunge în neplăcuta poziție de a fi omorât sau alungat cum a fost și în 1907 în România un caz, cu ocaziunea răscoalei țărănilor, când adecă conducătorul căpitan al unei companie a fost alungat de propria lui companie, nu oștirea, ci el este vinovat, tot asemenea când poporul (țăranul) nu voiește să asculte de cel învață preotul, dacă il învață?! ci mai bucuros merge după notarul său (scriitorul satului), când adecă autoritatea lui e atât de mică, atunci vede și el, că nu a făcut nimic pentru popor, nu a știut să-l stăpânească, atunci el nu mai merită numele de păstor sufletesc al acestui popor. Nu! pentrucă nu a știut să

trăiască în inima lui, să-l doară durerile lui și să se nizuiască să le vindece rănile să-și câștige încrederea nețărâmurită a scestuia, ca la moment dat să poată să-l conducă ori unde va voi.

Aceia, că spun unii, țaranul român nu vrea să știe de preoți, pentru că notarii și administrația îi stăpânesc și îi însuflă groază, da, asta să poate, dar încredere de frică nu există, încrederea ori ce om chiar și cel mai incult o dă altuia numai când vede, că acesta îi vrea binele și îl și face, simte ca și el, la din contră încrederea și-o dă ori și cui fiindcă Bran nu-i mai bun ca Nan înanitea lui. Iată deci, pentru ce unii notari sunt mai mult conducători ai poporului decât preoții puși de conducători de însuși Dumnezeu peste turma sa.

Omega.

Opinia publică în popor.

În tot ce face, în toate faptele lui, omul ascultă de cineva, să ia după cineva. Să ia după altul cum să se îmbrace, să ia după altul cum să-și facă o casă, cum să se căsătorească, ce să învețe, de ce să s'apuce, ori ce profesiune să-și aleagă; să ia după altul în toate. Să ia după altul sau după alții, vorba e, că să ia după cineva.

Dacă este așa, atunci cum vor fi faptele unui om?

Vor fi cum vor fi aceia după cari să ia, acei de cari ascultă.

Să vede prin urmare că de fapta rea nu e vinovat numai cel ce-o face, dar și cei după cari s'a luat cel ce-a

făcut-o. Negreșit că tot așa e și cu fapta bună. Direcțiunea unei școli are tot dreptul să se laude în mare parte cu elevii buni ai școlii, precum în mare parte e vinovată pentru cei răi. Să înțelege că vina și laude să atribue și părinților.

Și lucrul acesta e atât de adevărat, că dacă s'ar cerceta și s'ar face statistică, s'ar vedea, că precum sunt localități cu îndeletniciri anumite, de pildă că într'o localitate să face țuică, în alta ceapă, în alta usturoiu, în alta țesături, pături; în alta oale, donițe, etc., așa sunt și localități cu anumite apucături rele: într'un loc hoți de cai, în altul beție, în altul minciuni și tra-geri pe sfoară, bătaii, violuri, etc.

Ce urmează de aici?

De aici urmează întâiu adevărul povestei sau pildei cu: „Mere putrede și mere bune”, adică mărul bun pus între cele putrede să strică.

Al doilea că trebuie să îndepărtezi merele putrede să nu-l atingă pe cel bun. Dar aici e greul.

E ușor de spus: Nu pune pe cei buni împreună cu cei răi; dar cum să faci ca să nu-i pui? E o localitate, un sat, ori un oraș unde să obicinuește a se spune minciuni, să minte și cu treabă și fără treabă. S'au obicinuit a minți, și mint mereu.

Mint toți. Mint toți cari sunt acuma, dar cei ce să ridică, copiii încă nu știu să mintă; dar cu timpul să vor învăța și ei.

Ei, ce poți să le faci, ca să nu să învețe a minți? Să-i scoți de-acolo din sat ori din târg să-i duci aiurea, să-i duci între oameni cari nu mint?!

Dar se poate asta? Ori să scoți să izgonești de-acolo pe cei-ce mint, pe ceice sunt înnărașiți? Pe cei bătrâni?

Am luat exemplul cu mințitul, dar să poate lua exemplul cu orice apucătură rea.

Negreșit că pe cei înnărașiți e greu să-i vindeci, cu toate acestea tot e un leac.

Obiceiul rău, nu-l poți lecu de odată, dar poți să-l slăbești cu încetul. Poți mai întâiu să începi a-l scoate din cinste, adică a face să nu să mai laude cu el cei cari îl practică; apoi să-l slăbești mai mult, să-l faci urât, etc.

Aceasta se poate face prin ceace să chieamă deșteptarea opiniei publice, dar care trebuie să se înțeleagă chiar formarea opiniei publice.

Formarea opiniei publice constă în stabilirea, în mintea oamenilor de maxime de conduită hotărâte.

Mijlocul cel mai puternic pentru a lumina mintea, pentru a stabili maxime de conduită, este literatura și anume: literatura de cetit și teatrul.

Teatrul are putere de pildă, pentru că să adresează la mai multe simțuri, de aceea efectul lui este foarte puternic. Efectul lui este chiar mai puternic decât realitatea, pentru că teatrul întocmește scenele anume în vederea efectului moral, și apoi efectul teatrului este puternic și prin aceea, că pe când realitatea o întâlnim numai odată și atunci din întâmplare și necompletă, scenele de teatru să pot repeta după voință și cât de complet voim. Și puterea repetării e foarte mare. Picătura mică găurește piatra numai pentru că să repeta!

In aeternum.

*Eu nu mai cânt de visuri neimplinite,
De doruri ce așteaptă întrupare,
De tainice iubiri de fată mare
Și nici belșugul gliei ostenite
Eu nu mai cânt de razele de soare,
Ce sug din erburi roaua dimineții;
Eu vreau să cânt poruncile vieții,
Durerile celora fără sărbătoare.
Căci nu-i ertat să cânti, când plâng o mie
Și să străbați văzduhuri necuprinse
Când vezi cersind atâtea mâni întinse:
Să faci să uite amara sărăcie.*

*Păcat de moarte-ar fi să spui belșugul,
Ce-i plămădit cu picuri de sudoare;
Pe cei urziți din lacrimi ce îi doare:
De ce blăstăm în urmă 'și lasă plugul.
Ci trebuie să desbrăcăm vespământul,
Ce-a 'nstreinat copii de același sânge,
Căci unii șiau ales visările nătânge
Sau ceialalți au rămas să samene pământul.
Și trebuie să-avem aceiași tință*

*Săpând din plug rugina îngropată
Și să jurăm copii de același tată
Pe scumpa noastră limbă, legea sfântă.*

*Eu nu mai cânt, că Crișul duce jale,
Că doina nea plecat în munți să moară,
Că cadrul, când ne vede, să înfioară
Și 'și pleacă — adânc frunzișurile sale.
Căci azi să cânti e o 'ntreagă nebunie
Ci „fă” ce-ți poruncește a ta limbă
Căci visurile toate ni se schimbă
Dar faptele rămân pentru vecie.*

Iunior.

Idealism-realism.

De vreo câți-va anii încoace numărul, scriitorilor noștri și în deosebi a celor ce scriu versuri crește din zi în zi. Iei-colo citești o poezie cu gânduri mai sănătoase însă aceștia sunt puțini mai mulți sunt ceilalți cari lipsiți de sentimente și idei versuesc întruna, ca lupul la lună. Fie-care își are boala sa, de regulă boală de inimă și deși nu i-o poți lua în nume de rău. Și poate e bine așa puțini își cam romantici

iar romanticismul ne strică. Însă de-ar fi numai atâta, ar fi cum ar fi, dar versificările de felul acesta sunt mai mult imităriile părților mai slabe din poezii adevărate.

Lucrul acesta natural, că nu-i bun. Zic natural pentru-că omul e așa din fire, că ceacă totdeauna ce-i mai ușor de făcut, fără să-și dea samă, că cărarea apucată de dânsul duce la prăpastie.

Sunt multe suflete, cari sunt fericite văzându-și produsele sale publicate în unul sau altul din ziare ori în cutare-va revistă. Cred, că prin aceasta au ajuns la treaptă ca să pășiască ca conducător și în credința aceasta apoi merg mereu înainte și de multe ori nu merg singuri, ci cu tovarăși, cu cari împreună se perd fără veste. Cu ochii închiși visând, nu văd prăpastia și să prăpădesc în adâncurile ei.

În visările lor e un singur erou: eu! Să ne însămnăm însă, visările lungi și dese nu's bune. Ne dedăm cu visările, trăim o viață ideală, care însă nu conrespunde vieții adevărate, reale. Viața ideală e cu mult mai plăcută, atrăgătoare și plină de taine. ce înșală sufletul, decât cea reală; Dar viața reală e cea mai adevărată poveste, cea mai viu grăitoare mărturie pe lângă ținta prefriptă a omului din partea Creatorului său.

Trăind în sinul visărilor, am vrea să

Literatura de cetit are putere moralizatoare, putere de a forma opinia publică, pentru că omul citindu-o pe îndelete, are când să stea cu sine să se gândească și răsândească să-și sape în minte lucrul bun, și mai are putere și prin aceea că pot s'o citească mulți, toți chiar.

Am zis toți! Cât mai e până vor ceti toți! Dar cu încetul să fac toate. Până ce vor putea toți, ar fi bine să citească măcar cei cari pot.

Prin aceasta să poate avea opinia publică, morală.

(„Albina”)

Th. D. Speranția.

NOUȚAȚI.

— **Numai acum.** Atragem luarea aminte a On. public din Făgăraș și jur, că invitățile la petrecerea din 20 Nov. a. c. a Societății tinerimei diletante „Progresul” din Făgăraș, s'au espedat deja. Cei cari din greșală nu ar fi primit invitare să se conzidere ca invitați și să nu pregeteze a lua parte la o atare producțiune atât de mult promițătoare.

— **Restituire.** Harnicul notar *I. Turbure* din Galați (Făgăraș) suspendat pe motivele electorale, i s'a făcut dreptate și a fost restituit în funcție.

— **Din Seghedin.** La intrarea Dui *Victor Branșce* în temnița de stat, mai erau acolo doi robi ai statului, un țaran slovac și un duelgiu. Acestea amândoi au părăsit temnița și acum singurul »locătar de silă» al palatului de robie din Seghedin e D-nul Branșce, păzit de trei Panduri.

— **Conscripția regruților** pe anul 1911. Tinerii născuți în anii 1890, 1889 și 1888 în înțelesul §-lui 35 din legea pentru apărarea țării, să se însinue în decursul lu-

nei Noemvrie c. cu documentele de legitimație la autoritățile locului de ubicațiune, spre scopul conscripției de recruți pe anul 1911. Cei ce vor întrelăsa anunțarea vor fi pedepsiți cu 10—100 cor.

— **Pădurile comunei Codlea.** În budgetul de stat de pe anul 1911, pe care ministrul de finanțe *Lukács László*, i-a aşternut parlamentului, ca vastele păduri ale comunei Codlea, din Țara Bârsei, le ia statul în administrația sa.

— **Hoși peste hoși.** În zilele trecute și-a făcut apariția din nou *Aron Cornea*, banditul, despre care am fost publicat în *Numerii trecuți* ai foaiei noastre. De sine să înțelege, că isprăvile de acum nu sunt mai bune decât cele de atunci. A spart lada bisericeii din Țopăcel, căutând bani, apoi a făcut mai multe spargerii în *Berivoiul mic* și mare, țărani au dat după el, însă nu l'a putut prinde. *Gendarmeria* îl urmărește pretutindenea, dar până acum nu i s'a dat de urmă, unii spun că l'ar fi văzut petrecându-și într'o crâsmă din Făgăraș.

— **Moartea lui I. Cionca.** Din București se anunță moartea subită a profesorului de limba română la școala com. evangelică *Ioan Cionca*, în etate de aproape 60 de ani. Răposatul a fost cel dintâiu profesor, dela care a învățat limba română *A. S. Regală Prințul Carol*, care a fost adânc mișcat la vestea morții a »iubitului» său profesor — cum i-l numea.

— **Adunarea generală** a despărțământului Sibiiu al »Asociațiunii» e convocată pe 7/30 Nov. c. la 11 oare, în sala festivă a muzeului Asociațiunii pentru alegerea directorului despărțământului.

— **Doi gemni promovați de-odată.** D-ra *Lia Moga* și d-l *Ionel Moga* (frați gemeni), copiii venerabilei matroane din Sibiiu, d-na *Ana Moga* și ai regretatului medic *Dr. I. Moga*, s'au promovat în 12 Noemv. n., la universitatea din Budapesta la gradul de doctori în medicină, la serbarea aceasta unică, care în felul acesta, fiind vorba de gemeni, soră și frate, poate nici nu s'a mai

întâlnit, aducem și noi felicitările noastre sincere, dorind tinerilor medici activitate rodnică spre fericirea lor și bucuria familiei distinse din care fac parte. —

— **Din Arhidieceză.** În ședința consistorială de Mercuri Esc. Sa Mitropolitul *Victor*, a numit pe *Protonotarul consistorial Iacob Popa* secretar mitropolitan, pe *vicenotarul Iunio Br. Micu* de protonotar, pe *actuarul Ioan Moldovan* de vicenotar și pe *cancelistul Augustin Folea* de actuar și notar al senatului școlastic.

— **Parastasul Andronic.** Împlinindu-să anul acesta 30 de ani dela moartea fundatorului *Demetrie Andronic*, Marți în 8 Noem. n. c. ziua marelui *Mucenic Demetriu*, s'a servit prin parohul din Sibiiu suburbiul *Iosefin* părintele *Ioan B. Boiu* parastas solemn întru vecinica odihnă a decedatului. Reuniunea meseriasilor sibieni a fost reprezentată la acest act de pietate prin presidentul său, dl *V. Tordășianu*.

— **A 22-a adunare generală ordinară**, a »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu» conformitate cu programul de lucru al numitei Reuniuni, se va ținea în una din Duminecile proxime în frunțașă comună *Poplaca*.

— **Nenorocire de tren.** Vineri în 11 Nov. după plecarea trenului la oarele 4-50 min. d. a. către Sibiiu, la drumul ce trece rampa către *Hurez* mergând *Octavian Motoc* din *Sescior* cu căruța, cu doi cai, când să treacă rampele drumului de fer, neobservând venirea trenului de către Făgăraș, din pricina arborilor ce să înălță de-alungul drumului; i-a apucat locomotiva pe cei doi cai, pe unul lau tăiat în două, pe celalalt lau tăiat tot bucăți, iar bietului *Octavian* i-au tăiat trei degete dela piciorul drept, strivindu-i pulpa de la picior și lau rănit la față; era pe-aci săl nimicească și pe el, căruța fiind plină cu vreo 6 bărbați și femei, toți au sări din căruța și au luat la fugă de frică și spaimăntați de moartea ce era aproape să se întâmple catastrofa și cu ei, pe nenorocitul om la dus în spitalul comitatului din Făgăraș, unde este sub cură.

tot visăm, să nu ne deșeptăm, să nu vedem, să nu simțim, să nu trăim traiul, viața reală, care ne'nvață multe năcazuri, multe neplăceri, toate tovarășe bune și credincioase vieții reale.

Îmi vine în minte o vorbă înțeleaptă: e ușor să scrii, când ai ce scrie, ce spune; dar e greu să spui, să scrii, când n'ai ce. Și mă mir, cum de acești mici »genii» tot spun și spun, totuși nu spun nimic, pentru-că ceea ce vreau să spună, deja de mult s'a spus, însă înaltă haină, cu alte cuvinte. Deci dacă n'au ce ne spune, mai bine tacă. Căci acela-i om învățat, care știe aceea, ce alții vor ști-o dela dânsul. Că haina, cuvintele sunt acelea, asta nu-i merit. Ce folos să ai un trup bolnav, slăbănog, însă îmbrăcat în haine frumoase; ne pare și mai slăbănog și mai diform.

Deci cine are de spus spună.

Dar ce să spună?

Tot ce-i bun, nu pentru sine, ci pentru mulțime. Idei, gânduri practice ne trebuie în zilele de azi, cu teorii cu fraze frumoase dar fără rost, nu ajungem departe.

Idealismul, dacă nu să bazează pe realism e minciună, e neadevăr. Să privim în jurul nostru și după-ce vom vedea stările adevărate și vom ști ce avem de spus, de scris, atunci să ne punem să scriem. Și atunci

numai spusa noastră va cuprinde adevăr; atunci nu numai noi ci și alții, alte neamuri își vor găsi mângăiere sufletească în ceea ce vom spune noi. Astfel vom avea și noi, și vom implini chemarea cea mare, ce trebuie să o îplinească fie-care neam, ca membru a societății omenești.

Însă nu numai adevărul trebuie să'l cercăm, ci și modul, cum să cultivăm adevărul, ca să ne fie și noaună folositor. Adecă cum trebuie să muncim în spirit național-romănesc.

Viețașă poporului, cu toate durerile, suferințele și bucuriile sale trebuie să o ștudiem, să o știm. Trupul și sufletul poporului nostru de-opotrivă trebuie să le știm și atunci nu vom avea eroi, giganți pe terenul cultural-literar, cari vor ști ce drumuri să bată să ajungă la țânta mult dorită de neamul nostru românesc. Poporul — realismul cel mai adevărat — să ne fie baza. Dela popor să 'nvățăm și pentru el să știm arăta soarele vieții, să-i facem traiul traiu și nu vegetare de animal.

Astfel vom avea literatură și cultură adevărată și națională; astfel vor fi copiii neamului nostru Români buni și oameni de omenie și credincioși!

Junior.

Scrisoare din America.

New York 1 Nov. 1910.

Scumpa mea soție!

... Și când îmi aduc aminte de trista seară de despărțire din luna Octomve, cu ochii scăldați în lacrimi îmi reamintesc scena dintre *Ovid*, marele poet roman și soția lui credincioasă până la moarte. El silit de porunca hotărâtoare a împăratului a plecat în surghiun în orașul *Tomi*, pe ruinele căruia azi surăde înfloritorul oraș a României *Constanța*. Când cetesc din când în când aceasta întâmplare, par-că văd momentele acestea de despărțire.

Veniam dela părintele unde am fost de m'am mărturisit și cuminecat, că-ci omul pleacă de-acasă, dar știe D-zeu când să va mai întoarce poate nici odată — tu ședeai în pragul cășii. O ploaie mărunță să cernea încet printre frunzele teilor gârboviți de povara anilor și tu ascultai înfiorată, o lungă poveste ce ți-o povesteau bătrâni tei dinaintea cășuței noastre.

... A plecat bătrânul cășii acesteia — îți șopteau teii — și dus a fost. Împins de năcazurile vieții, a luat în mână bățul de drumeț obosit și nu s'a mai întors.....

... Și după el a plecat feciorul.....

Bine zice proverbul că: nici odată nu știe pe ce pășește omul din pragul casei afară, pe aci era să se întâmple că vro 7 capete de familie, să-și lese câteva văduve și orfani fără sprijin. Direcția trenului ar trebui să se îngrijască că la atari drumuri să se facă rampe pe toată linia și la plecarea trenului să le sloboadă jos. E de observat, că la drumul acesta către Hurez nu sunt de loc rampe de apărătoare, unde e o comunicație la mai multe sate.

— **Omor în Brașov.** Paracliserul dela biserica neagră din Brașov, Peter Ștof om de 74 ani a fost găsit în 16 Nov. dimineața în locuința sa lângă biserică mort, cu capul spart și vinele gâtului tăiate. Materialmente bine situat, și a fost om cinstit și simpatic, în zilele trecute a fost ridicat dela bancă vr'o 10 mii coroane și să crede că acestea i-ar fi ademenit pe ucigașii necunoscuți până acum. Servitoarea-i ce să încurca la investigație, a fost deținută.

— **La fondul Victor și Eugenia Tordășianu,** pentru înzestrarea fetelor să race, al »Reuniunii meseriașilor sibiieni« au mai dăruit: Petru Mihut, paroh din (Hondol) soția sa Glišeria n. Pipos și ficalor Olivia, 1 cor.; George Gergel, paroh George Stănuț, învățător, Nicolae Stănuț George Șerban și Ioan Scutea, economi toți din Săsăuși fiecare câte 20 bani; dsoara Ica Albu (Cernat), 1 cor. și Sirian Coman, învățacel măsar 25 bani.

— **Pentru onomasitcă** Membrii »Reuniunii sodalilor din Sibiu« domnii Demetriu Axente și Demetriu V. Poponea, culeg. tipografi răscumpărând felicitările pentru onomasitcă, au dăruit la »fondul de 20 b. pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare« câte 2 cor., sau în total 4 cor. La acela fond au mai dăruit: David Simtion, George Giuvelca, Mircea Cioranu, Demetriu Sârbu și Constantin Georgescu practicanți la »Albina« câte 20 bani, Emil Vințeler, Nicolae Bența și Angel Bena funcț. la »Albina« 20 bani. Constantin Mușlea, pract. la »Albina« 50 b. și Vic. Tordășianu, prezident, 10 bani.

Și tu ai tresărit. Atunci te-am întâmpinat eu. Nu plecasem încă... Și am privit în fața ta și am înțeles de pe expresia feței tale, care e oglinda fidelă a sufletului tău, că ai auzit o poveste veche din bătrâni... Și am intrat în casă. Copilul dormea. Câtă senintate arăta privirea lui senină și galeșă.

Drăguțul copil el crede, că am plecat pe o zi la vr'un târg și o să-i aduc o turtă, o flueriță de zahăr!... Și cum o fi întrebând acuma de mine?!... Și mi-am luat rămas bun dela neamuri și vecini și dela copil. Sărmanul copil!... Cum mă privea cu ochii spărioși când l'am prins în brațe și l'am sărutat și cum spunea el de voios, tată, să-mi aduci o turtă mare, și nește boboane și un plaivas. Și ne-am despărțit... Ce tristă amintire! Curgea o ploaie mărunță... Treceam printre căsuțele pitite, acoperite cu pae. Trenul cu un șuer prelung s'a pus în mișcare și tu ai rămas inapoi plângând. Și-acum îți scriu aceasta carte din exilul meu. Împins de mizerie și năcazuri am venit în aceasta țară bogată.

Drumul a fost obositor și lung. Am călătorit 10 zile până am ajuns aici. Pe vapor ne-am suit vr'o 600 de oameni. Când pășești pe pragul mării, te gândești: Doamne oare v'oi ajunge eu să îmi pun celalalt

— **Joc de cărți și — omor,** Matrozul Mariș Péter jucând cărți cu colegul său concediat de curând Petru Băbuț, a pierdut în noaptea de 11 Nov. 2 cor. și orologiul. Pe drum, rugându-l să i inapoieze batăr orologiul, câștigătorul nu s'a învoit. Atunci Mariș, care nu de mult fusese eliberat din pușcărie, a înlântat un cuțit în inima lui Băbuț, care a rămas mort pe loc.

— **Holeră.** În Zombor s'au ivit din nou patru cazuri de holeră. Orașul e pus sub carantină. Târgurile au fost oprite.

— **Ciocnire de trenuri** în stațiunea Nagykata s'a ciocnit un tren de mărfuri cu un tren de persoane, ce se afla în gară. Doi călători au fost omorâți și 8 greu răniți mai greu o femeie. Nenorocirea s'a întâmplat din schimbarea greșită a macazului.

— **Al doilea abator de graniță.** Luni în 14 Nov. a avut loc la Burdujeni solemnitatea punerii pietrei fundamentale a abatorului dela Burdujeni, unde se va tăia și prepara care pentru export în Monarchia noastră. Ministrul de comerț al României, asistând la solemnitate, a ținut un discurs ocazional.

— **Facturi pentru exportul în România.** Camera comercială din Brașov avizează pe cei interesanți, că în urma unei dispozițiuni, a direcțiunei vămilor române, în chestiunile de vămuit se cere numai prezentarea unei copii a facturii, care să conțină calitatea și cantitatea mărfurilor, nu și declararea veloarei, privind chestiunea valoarei pe adresații.

— **La fondul jubilar Nicolae Criștea** pentru monumentele bărbatilor bine-meritați ai meseriașilor noștri al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« au mai dăruit: Marcu G. Măcelariu (Mercuria) 1 cor., Iosif Comanescu, paroh (Coldea) și soția sa Elena n. Popovici, câte 50 bani, Constantin Oancea, par. (Cioara) și soția sa Valeria n. Aron 1 cor., Șirian Coman, învățacel măsar 25 bani, Dr. Ioan Dobre, protopresbiter (Deva) 1 cor. și V. Tordășan, prezident 10 bani.

picior eară pe uscat?... Și te înfiori! Vaporul lasă în ura lui colanuri înalte și lungi de valuri.

Increderea în D-zeu nu trebuie s'o piardă omul nici-când. În ori-ce caz trebuie să-i cerem ajutorul și nu ne va lăsa. Îndurarea lui e mare și nemărginită. Și am ajuns cu ajutorul lui D-zeu pe pământul făgăduinței... Și-acum suntem despărțiți deolaltă prin mare. Sum în a șaptea țară, departe suflete de tine. Nu îți uita nici când a te ruga lui D-zeu, că-ei rugăciunea ne întărește sufletul și ne îndeamnă voința să facem bine.

Par-că văd pe scumpul băiat cum îngenunche seara înaintea icoanei Maicei Domnului și zice rugăciunile, așa cum le știe el. Învăță-l să fie totdeauna credincios. Să ai încredere în D-zeu căci nu ne va lăsa nici pe noi. Acesta să-ți fie totdeauna primul cuget! Nu-ți uita apoi nici-când năcazurile vieții noastre. Nu fi supărată nici când, dar excese încă să nu faci.

Am trăit cinci ani și jumătate va fi în dulcele Paștilor la aceeași vatră. Mi-ai fost totdeauna credincioasă, fi și de aici înainte și D-zeu va fi între noi. Mizeria m'a mănât aici ca să aduc ceva bănișori acasă din acest pământ al făgăduinței... Și ști doar tu, că așa eram și când sâmanam.

Al 167 și 168-lea! Cassariatul, Reuniunii române de înmormântare din Sibiu' a plătit ajutor statutar după răposării membrii Te-rezia Onițiu n. Catona, văduvă de jude r. decedată în Timișoară și Ilie D. Chidu econ. Acesta formează cazurile 167 și 168-lea de moarte în sânul Reuniunii române de înmormântare sibiene.

— **O nouă biserică în America.** Duminecă în 16 Octomvrie s'a sfințit în South Sharon Pa America de Nord noua biserică rom. or. Actul sfințirii s'a îndeplinit de către preotul *Simeon Mihălțian* din Indiana Harbor, ca mandatar al Excelenței Sale *Ioan Meștanu* Arhiepiscop și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania. Sfințirea bisericii s'a făcut cu o deosebită paradă. Societățile române din apropiere au trimis mai multe drapele, ceace a contribuit mult la marea actului. După actul sfințirii s'a dat banchet, iar seara s'a aranjat din partea tinerimei din loc o frumoasă producțiune teatrală, la care a participat un frumos număr de credincioși. V. P.

— **Ex-rege recunoscător.** În fuga sa din Portugalia, exregele Manuel, a fost primit și găzduit, cum să scrie în Gibraltar de către guvernul englez de acolo Hunter. În zilele acestea serbându-și guvernorul cununia între darurile de nuntă a atras atenția darul ex-regelui Manuel, un baston de preumblare pe al cărui mâner de aur era gravat: »Cele mai călduroase felicitări d-lui Archibald Hunter din partea acelora, cari niciodată nu-i vor uita amabilitatea și ospitalitatea cu care i-a deobligat«.

— **Iarnă bogată în zapadă** profesorul Dr. Maurer, directorul institutului central meteorologic din Zürich, prevestește multă zapadă în iarnă ce se apropie. Va fi de astfel, după prognosticul numitului profesor, o iarnă domoală.

— **Averea Cerșitorului,** în Hajdu-szoboszló, aproape de Dobrișin, trăesc două fete bătrâne. Una de 75 ani, alta de 68 ani. De 50 de ani trăesc din ciersit și locuiau în o hurubă de casă mică și necurată. De fri-

Omul își sâmană sâmanța sa, dar numai D-zeu știe, că ce va aduna el... Lucrurile omului sunt nește încercări. Ajutoriu Tatălui celui de sus decide, dacă păstram în inima noastră o credință venică, o speranță statornică și o iubire neștrămutată.

Și eu am plecat cu acestea speranțe și cred, că voi culege rodul ostenelelor mele. N'am venit aici să fac munte de aur, nici să duc de aici o comoară nesecată, ci ca să avem și noi ceva bănișori, să asigurăm viitoriu copilului și mai înainte să plătim datoriile. N'ași vrea însă nici-când să aud zicând: ce folos de grămada de aur, dacă ajunge găina în vârful grămezii!... Doar ne-a feri bunul D-zeu și nu ne va lăsa în ispită... Lucru e mult și greu.

Sum într'un birou, la o fabrică de fier.

Mă îngrozesc când văd mulțimea aceia de oameni ducând fierul acela cald în cazanuri. Dar să-i vezi pe unii dumineca? Să adună la câte-un bord și să apucă de chefuri și veselie.

Pe aci e altă lume. Unii fac bănișori, dar sunt zău și destui pierde-vară, cari umblă fără de nici un lucru. Alții își beau dumineca rodul ostenelelor lui de o săptămână. Își căesc ei zilele însă când și-or trage pe seamă, că au apucat pe o cale gre-

ca colerei, primariul oraşului a dat ordin ca să se mute fetele din casă şi să se curăţască şi aducă la rând pe sponsele oraşului. A ieşit la faţa locului medicul şi poliţia. În două odăi miçi au aflat o mulţime de cutii una peste alta, până sus la pod. După ce le-au scos cutiuţile afară, au aflat trei căldări pline — plinuţe cu bani de un filler, 2, 10 şi 20 filler. Erau şi coroane multe. Autorităţile au pus banii în saci şi i-au dus la casa oraşului. Două zile a ţinut numărarea banilor. Au aflat 2 milioane şepesute de mii bucăţi de unu şi doi filleri, 16 mii bucăţi de 10 şi 20 filleri şi cam 11 mii coroane. În podul casei Pe sub streşină au aflat o mulţime de hârtii mucezite de 5, 10 şi 100 fiorini, cari au şi trecut din circulaţie

— Atragem atenţiunea cetitorilor foaiei asupra anunţului Fraţilor Péterfi de pe pag. 8.

Avis. Aduc la cunoştinţa m. on. Clientelei cum-că magazinul meu de coloniale ce a fost în piaţa Ferencz Jozsef casele Dr. Şenchea, lam mutat vis-a-vis de biserica Romano-Catolică colţul uliţa Braşovului.

Rugând pe onor. Clientele a osteni şi pară acolo şi a mă sprijini ca şi până acuma. Cu distinsă stimă *J. Crăciun.*

× **In atenţiunea insurătorilor!** Cel mai bun izvor de cumpărare, cu preţuri ieftine, pentru aranjatul odăilor, cu **mobile moderne de lemn şi fer** este la firma Fraţii Licht din piaţa mare, Făgăraş casele dlui avocat Dr. I. Şenchea.

In atenţiunea onoratelor Dame In salonul de modă pentru pălării speciale de dame deschis în Făgăraş, Strada Podului Nr. 40 să găsească cele mai nouă modele de Paris, atât gata cât şi forme numai, cari din cauza înaintării sezonului să vând cu preţurile cele mai moderate. — Cu distinsă stimă *Văd. Elvira Moldovan.*

Vechi şi totuşi nou!!! Când veniţi la Făgăraş, nu vă uitaţi de a trage la Hotelul Paris (Sorea) singurul hotel românesc bine aranjat, cu odăi pentru mas noaptea şi cu bucătărie excelentă. Dela gară în oraş folosiţi omnibusul Sorea »Hotel Paris«.

şită, care duce spre povârniş, ruinare totală... Şi îi privesc cu milă şi nu cu dispreţ!

Vine iarna!

Adună oameni şi desfă cucuruzu. Cocenii pune-i pe lângă gard. Să micesc zilele şi omul să retrage lângă foc în căsuţa lui mică. Parcă văd cum să scutură frunza pomilor şi a arinilor de lângă vale. Ştiu, că stai acum mai mult în case. Seara lângă lumina lămpii învaţă-l pe Culiţă să desemeze chipuri. Acuşi va începe şi el să se ridice, o să ajungă la şcoală, să înveţe să scrie carte tatălui său. De-mi va ajuta bunul D-zeu peste doi ani ne vom vedea iară.

Fii cumpătată întru toate şi cugetă-te cu câtă trudă şi osteneală să câştigă banii. Pe tine singură te am în lume şi ţie îţi voi spune năcazurile mele.

Acum nu ne mai spunem unul altuia năcazurile cu graiul, ci numai le aşternem pe hârtie. Şi îmi amintesc încă de sările lungi de iarnă când stând împreună la masă tu alinta-i la sinu-ţi de mamă copilul şi ne jeluiam asupra traiului de mâne. Dar trec anii ca zilele şi omul să trezeşte, că a

Sfaturi practice.

Validitatea pretensiunii de despăgubire faţă de fostul membru din direcţiune prin direcţiune. Paragraful 159 al legii com. anunţă lămurit, că direcţiunea sau singuraticii membri ai direcţiunii sunt rezponzabili faţă de societate pentru pagubele cauzate acesteia, iar §. 197 enunţă că în procesele, ce sunt a se interna direcţiunii pe baza unei hotărâri a adunării generale, societatea au să o reprezente plenipotenţiaţii aleşi de adunarea generală.

Intr'un cas concret s'a ivit întrebarea: îndreptăţită este direcţiunea, fără hotărârea adunării generale, să intenţeze însaşi proces de despăgubire faţă de un fost membru al direcţiunii, care afirmative a dispus li-cuidarea unui cambiu de K. 4000 pe propria sa rezponzabilitate?

Curia reg. prin decisiunea sa nr. 437/1910 a enunţat, că conform dispoziţiilor §. 197 al legii com. fără autorisare specială dela adunarea generală, direcţiunea nu poate porni proces de despăgubire faţă de un fost membru al direcţiunii — eşit în interval — dacă membrii încă activi ai acelei direcţiuni asemenea au parte la actul, pentru care cred a putea ridica pretensiuni de despăgubire faţă de fostul lor coleg.

«R. E.»

Putrezirea cartofilor aduce mari pagube agricultorilor, şi de aceea se cuvine ca aceştia să ia măsuri de prevenire. Putrezirea are loc la temperaturi peste 50 grad, astfel că dând ocazie ca să se răcească, oprim putrezirea chiar la cei degeraţi. Cartofii se vor ara de aceea în straturi sau gramezi subţiri, acoperite cu un strat puţin gros de pae şi pământ, astfel ca acesta să formoze abia un mijloc de apărare contra ploii şi a zăpezii. Grămezile de cartofi vor fi astfel întocmite, încât o aerizare completă să se poată face cu uşurinţă; acoperirea acestora în timpul iernii să se facă cât se poate de târziu, căci mai bine o temperatura scăzută decât una ridicată.

În general, şi mai ales în anii nefa-

sosît şi timpul acela când să ne vedem iară.

Va sosi şi timpul acela când voi vedea pe Culiţă venind dela şcoală. Îi voi aduce aiunei lui Culiţă o ţeruză frumoasă, căci asta ea fost dorinţa lui.

Tu poate mai ascultă în sările acesteia mohoarăte de toamnă povestea veche a teilor bătrâni, cari doimesc din frunza galbenă eterna jale a unui suflet de departe!... Intindă bunul D-zeu scutul său de apărare şi peste voi amândoi! Cu lacrimi în ochi încheiu această carte.

Să auzim de bine.

Seriem multe, multe şi de toate.

Adio scumpa mea soţie şi Culiţă, al tău soţ, tovarăş de suferinţe şi tată.

Niculae.

Înima nu trăieşte acolo, unde e, ci acolo, unde iubeşte.

*

În lume sunt două bunuri, asupra cărora soartea nu poate decide: Sărguinţa şi virtutea, pe pământ te împodobesc, în cer te binecuvântă.

vorabili, cu toamnă lungă, caldă şi ploioasă se recomandăm întrebuinţarea termomentreior, cari ne arată temperatura grămezilor de cartofi (bordeelor). Controlul trebuie efectuat zilnic; imediat ce termometrul arată o urcare a temperaturii, pericolul putrezirii este iminent. Se va proceda atunci la aerizare, lucru ce se obţine prin desvăliri parţiale din distanţă în distanţă.

Cartofi degeraţi sau aceia care arată începuturi de putreziri, trebuiesc trataţi cu o deosebită atenţiune; cel mai bun lucru ar fi imediata lor întrebuinţare. Aerul uscat şi tare este cel mai bun remediu, şi de aceea trebuiesc acoperiţi numai cu paie sau vreascuri. Tot astfel vor fi trataţi şi cartofii cari încep a germina în Noemvrie şi Decemvrie, ceea ce este un semn rău.

ECONOMIE.

Modificarea adusă de altoire viţelor noastre.

O întrebare ce trebuie să şi-o pună cel ce face o reconstituire cu viţe americane altoite, este dacă port-altoiul american a modificat vegetaţia altoiului, care este unul din factorii principali ai producţiunii viţului?

Port-altoiul american poate fi considerat ca un organ intermediar între altoi şi pământ cu ajutorul căruia viţa se hrăneşte. Prin urmare dacă acest organ este viguros, capabil de a lua din stratul profund al pământului o cantitate mare de apă şi altoiul pe care îl hrăneşte va trebui să-şi mărească canalele de circulaţiune ale sevei; în special vasele vor avea un diametru mai mare, şi boabele va trebui să primească şi ele o cantitate mai mare de apă, va trebui ca pedunculul ciorchinului să aibă un diametru mai mare.

Dacă din contră port-altoiul american are rădăcinile fine şi subţiri, care îşi iau materiile nutritive din stratul superficial al pământului, ele vor găsi mai puţină apă dând altoiului o cantitate mai mică de sevă, canalele de circulaţie ale acestuia vor fi mai strâmte, şi va produce coarde şi peduncule de ciorchine mai subţiri.

De aci rezultă, că altoiul propriu zis se adaptează funcţiunii pe care are să o îndeplinească — cum însă apa poate schimba altoiul, să înţelege dela sine, că aceasta schimbare în vegetaţiunea altoiului, nu este ceva fix, ci să poate modifica îndată ce intervine clima sau natura pământului.

Podgoreanul altoind viţa sa, procedează, ca şi cum ar schimba pământul şi prin urmare poate fi expus să modifice starea de vegetaţiune a viţei. Prin urmare el poate sili viţa să vegeteze sub o tensiune mai mare, ten-

isune care mărind vigoarea viței va prelungi toamna vegetația și prin aceasta va întârzia coacerea strugurilor și a lemnului. O viță crescută pe un deal arid, care dă un vin de calitate, altoită pe un port-altoi cu rădăcini puternice și adânci, care prin urmare absorb multă apă, se poate cumpăra cu aceeași viță nealtoită dar plantată într'un teren bogat, adânc, reavan sau chiar umed până la un punct oare-care.

În definitiv, chestiunea altoiului privit din punct de vedere al vegetației plantei, poate fi redusă la cantitatea de apă pusă la dispozițiunea altoiului de către port-altoi. Cum port-altoii americani nu au același sistem radicular, și prin urmare pot absorbi cantități diferite de apă, să înțelege, că și producțiunea calitativă și cantitativă va diferi pe de o parte după felul port-altoiului; iar pe de altă parte după felul altoiului, și natura pământului. Practica chiar a dovedit, că unii port-altoi din cauza înrădăcinării superficiale și a rădăcinilor subțiri sunt capabili de a avansa epoca maturității strugurilor, a mării proporțiunea de zahăr și a coace complet lemnul altoiului de timpuriu; pe când alți port-altoi din contră prelungesc prea mult în toamnă epoca de vegetațiune, întârziază maturitatea fructului, micșorează cantitatea de zahăr din must, și întârziază coacerea lemnului. În prima categorie de port-altoi avem Ripariile, pe când în fruntea port-altoilor din categoria a 2-a avem Rupestris Monticola sau de Lot, după care urmează hibridii având sângele de Rupestris.

(„Revista viticolă“)

CĂRȚI, FOI și REVISTE.

A apărut No. 19 din revista ilustrată pentru copii »Fluerașul« sub conducerea D-lui Florian Cristiesca institutor.

Revista apare de 2 ori pe lună, abonamentul 6 lei pe an.

Revista „Fluerașul“ e pusă sub înaltul patronaj al A. S. R. Principelui Nicolae, și e unica revistă românească scrisă anume pentru copii.

Se pot face abonamente de la No. 1.

Se trimete număr de probă gratis.

Biroul: Strada Morfeu No. 8, București.

A apărut Transilvania revista Asociației pentru lit. rom. și cultura poporului român, nr. V. Apare în 6 numere pe an, tot la două luni, sub îngrijirea secțiilor științifice-literare. Redactor: Octavian C. Tăslăuanu. Membrii «Asociației» primesc „Transilvania” gratuit. Abonamentul pe un an: 10 cor. în monarhie și 12 cor. în străinătate. Redacția: Sibiu (N.-Szeben), strada Șaguna Nr. 6. Cu următorul cuprins: Cu-vântul de deschidere la adunarea generală din Dej, de A. Bârseanu. Baronul Vasile L. Popp, de Dr. E. Dăianu. Unitatea noastră culturală, de G. Precup. Asperități sintactice, de Dr. N. Drăganu, August Treboniu Lau-

rianu, de Dr. I. Rațiu. Documente istorice, de Dr. I. Lupaș. Dr. I. Iung, de Dr. I. Gherghel. Insemnări. Partea oficioasă. Procese verbale. Ilustrațiuni: Baronul V. L. Popp, A. Tr. Laurianu și casa unde s'a născut.

Am primit la Redacțiunea foaiei noastre variata „Revista Economică” care cuprinde un sumar foarte bogat și instructiv, și care este organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute finanțiere ca însoțire. Acest organ n'ar trebui să lipsească din nici unul din institutele noastre de credit. Apare în Sibiu, odată pe săptămână. Abonamentul pe an 12 coroane.

De asemenea am mai primit și frumoasa Revistă populară a fraților din România „Albina” care este una dintre cele mai apreciate din Revistele noastre atât în cuprins literar cât și economic. Din aceasta Revistă fiecare econom află lucruri foarte folositoare și instructive. Indemnăm cu căldură pe cetitorii noștri a abona această Rev. care este numai 8 lei pe an, și apare în fie care săptămână.

Piața de bucate în Făgăraș.

18 Noembrie n.

Grâu	pro 100 kl. cor.	18.40
Secară	» » » »	12.—
Ovăș	» » » »	12.40
Orz	» » » »	13.—
Cucuruz vechiu	» » » »	12.—
Cucuruz nou	» » » »	10.—

POȘTA REDACȚIEI.

Junior. Înainte numai cu avânt. Călduroase salutări.

E. L. în Sz. Cele trimise le-am primit și se vor publica. — Mulțumită.

I. O. în Blaj. Doară un-ți veți fi uitat de noi? mai scrie! Articolul D-Tale au fost apreciat și reprodus și în alte foi.

EDITOR-PROPRIETAR și REDACTOR RESP.
CONSTANTIN POPP.

Nr. 1560—1910

not.

Edict de licitațiune.

Subscrisa primărie comunală face cunoscut, că edificarea caselor de căruciumă comunală, conform planului și preliminarului de spese aprobate de congregația comitatului Făgăraș, cu Nr. 622 prot. și 4877—1910 v.-com. să va da în întreprindere prin licitațiune minuendă, ce să va ținea în cancelaria comunală din Hârseni în 17 Decembrie 1910 st. n. la 9 oare a. m. Prețul strigărei este 8855 cor. 32 fill., după care 5% are a să pune ca vadiu. Vadiul va trebui întregit din partea întreprinzătorului la 10% din suma de întreprindere.

Planul și preliminarul de spese, să pot vedea în cancelaria comunală, unde să pot ceti și condițiunile mai detaliate.

Înainte de începerea licitațiunii verbale să primesc și oferte în scris. Hârseni, la 11 Noembrie 1910

Primăria comunală.

G. Marhao,
not. cerc.

PE VÂNZARE.

O trăsură nouă și cu doi cai cu hamuri cu tot, cari numai de un an a fost folosită să vînde din mână liberă. Doritorii o pot vedea în localul Bereriei Czell, din piața lemnului (vis-a-vis de Casarma cetății) în ori-ce timp, iar caii să pot vedea numai după un avis anterior prin corespondență și la zi fixată. Informații mai de aproape se află la dl **Ioan Oancea**, birtaș.

PE VÂNZARE.

O casă din ulița Podului nr. 46, constătătoare din 2 odăi, 1 culină, 2 pivnițe, 1 șop, curte largă cu fântână și o grădină de legumi să vînde din mână liberă.

Doritorii pot lua informații tot acolo la proprietarul casei. 3—3

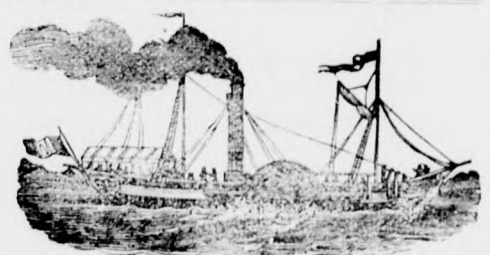
De vânzare.

O mașină și un huciu, pentru peptenatul lănei, în stare bună aranjat din nou cu pepteni noi, să află de vânzare în Făgăraș, ulița Brașovului nr. 32. Doritorii o pot vedea tot acolo.

Uleiul pentru urechi

a lui **Dr. G. Schmidt**, medic legist și militar, vindecă repede și perfect asurzenia cronică, durere de urechi, vâjăitul și alte boale de urechi și în cazuri învechite. — O sticlă costă 4 cor. și să poate căpăta la farmacia: **Grósz Nagy Fereucz**, gyógyyszerész, Debreczen, Kossuth-utca 8.

!!Fiți bine atenți la adresă!!

Plecarea la

America

din L'Havree în toată Sâmbăta,
din Viena în toată Marția.

Bilete să capăta pe calea
„Französische Linie“.

Bilete de tren spre America să pot căpăta pentru toate stațiunile cu prețuri originale.

Informații mai de aproape servește franco și gratis biroul:

„Französische Linie“

VIEN, IV., Wiedener Gürtel Nro. 12.
(Gegenüber der Süd- und staatsbahn.)

!!Fiți bine atenți la adresă!!

A apărut „Călimdarul Poporului“.

Care este cel mai bun și mai ieftin Călimdar? „Călimdarul Poporului“!

— care apare de 26 de ani și cuprinde aproape 200 de pagini — îți va răspunde ori și cine, care a cetit „Călimdarul Poporului“. Asta a fost și în trecut dar cu atât mai mult în acest an.

Dovezile sunt următoarele:

„Călimdarul Poporului“ spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — cum va fi vremea în anul 1911, după Călimdarul de 140 ani; apoi toate cele de lipsă despre poșta, telegraf, ștampile etc., precum și numele tuturor bărbatilor noștri cari stau în fruntea Conzistoarelor române gr-or. și gr-cat. După aceea urmează date despre școalele noastre populare, despre gimnazii, pedagogii, teologii, școalele de fete, cum și numele și locul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, reuniuni de cântări, reuniuni de meseriași, reuniuni de binefaceri, reuniuni de agricultură, însoțiri de credit etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și numele tuturor conducătorilor lor.

Tărgurile sunt foarte bine cotrolate

și întocmite — altcum ca în anii trecuți — atât după luni cât și după ordinea alfabetică a comunelor.

După acestea urmează: Partea Literară

care cuprinde o sumedenie de articole de tot felul, dintre cari amintim următoarele:

„Cântecul muncii“, poezie de Octavian Goga.

„Om de potcă“, novelă de Ioan Agârbiceanu.

„Cătănia Țiganului“, anecdotă de Teodor A. Bogdan.

Un articol despre iubileul de astă-văară al Impăratului și Regelui nostru Francisc Josif I., (cu chipul împăratului).

Poezii din popor, adunate de prin diferite comune.

Borta vântului, povestire de M. Eminescu.

Dela Sibiiu spre Râmnic, un articol cu multe ilustrații din Sibiiu și jur.

Povestea ursului și a porcului, poveste de I. Dragoslav.

Un articol despre *Biörnstjerne Björnson*, (cu chipul lui), mare învățat din țara Norvegiei, care a scris mult bine despre Români.

Românii și moartea lui Dr. Lueger, primarul Vienei (cu 2 chipuri: al lui Lueger și țărani cari au fost la Viena).

Cântece voinicești, culese de E. G. din: Porumbacul de jos, Ocna-Sibiiului etc.

Di Nicolae Iorga și partidul naționalist din România (Cu chipul marchei noastre învățat din România).

Un articol despre portul românesc. (Cu multe chipuri din Săliște, Râșinari, Poiana, apoi rom. din Basarabia, Macedonia etc.)

Mai multe poezi de Haralamb Călâmăr: Drept egal, Fetele, Invidie, Durerea mea.

Mai la urmă, anecdotă de Speranță. — De ce sunt unii oameni albi, unii bruneți și alții negri de tot?

După acestea urmează un articol despre Aurel Vlaicu, aviatorul nostru renumit cu mașina lui de zburat. (Acest articol e ilustrat cu mai multe chipuri foarte frumoase între cari: portretul lui, mașina de zburat, mașina cum se vede în aer la diferite înălțimi etc.).

De mare valoare pentru ori-cine este articolul:

Execuția asupra averilor mișcătoare, scris anume pentru înțelesul poporului, de Dr. Alexandru Vasiliu, un avocat din Sibiiu, bine cunoscut în tot jurul Sibiiului.

Acest articol cuprinde între altele următoarele: Timpul efectuării execuției, Sistarea execuției, Obiectele deținute de altul, Execuția contra soției, Obiectele cari nici odată nu se pot cuprinde, Urmările execuției, dreptul de zălog, Excindere, Licitația. Cu toate lămuririle vechi și legea nouă de acum doi ani.

Acest articol singur e vrednic atât cât prețul călimdarului. Cine nu va avea în viață lipsă a ști aceste lucruri pentru el sau un neam ori prietin al lui? E lipsă a ști toate acestea atât cel ce i-se face o execuție cât și acela care cere execuția contra cuiva. Astfel că acest călimdar are valoare pentru toți anii viitori.

Un articol frumos și interesant se află scris despre Vasile Stroescu marele binefăcător al neamului nostru, sufletul nobil care a dăruit neamului atâtea sute de mii coroane. (Articolul e însoțit de fotografia marelui mecenat.)

Urmează apoi un articol despre răposatul Ioan Russu Șirianu (cu chipul lui), care a înființat „Călimdarul Poporului“ și „Foaia Poporului.“

Iar după acestea se începe Răvașul anului, care încă se întinde pe o sumedenie de pagini, cuprinzând: toate lucrurile mai de căpetenie petrecute peste an, cum au fost alegerile și lupta noastră națională etc. Iar dintre lucrurile petrecute în streinătate amintim **Revoluția din Portugalia** cu mai multe chipuri între cari: *Regele Manuel, atacarea palatului, orașul Lisabona, miliția cu tunurile cum trec pe partea poporului*, etc. **Aceste chipuri nu le are nici un călimdar.**

„Călimdarul Poporului“ cuprinde cu totul peste 40 de chipuri!

Faimoșii Mangra, Slavici și Brote, cari au părăsit pe frunțașii poporului nostru și s'au dat în brațele Ungurilor, încă își iau partea lor. Un renumit desemnător român le-a pus pe hârtie chipurile lor în felul cum au umblat după groful Tisza, ca să facă împăcarea, adică o căpătuială bună pe sama lor. Aceste ilustrații satirice și de tot hazul sunt foarte interesante, cum sunt prinse de pictorul nostru. Afară de acestea mai sunt o seamă de alte chipuri.

Se caută comercianți și alte persoane potrivite, cari ar dori să vândă „Călimdarul Poporului“.

Prețul Călimdarului.

Deși cuprinsul călimdarului este cu mult mai bogat ca în trecut, prețul lui este același, de 20 cruceri (40 fil.), iar pentru trimiterea pe poșta este a se socoti deosebit 5 fileri pentru un exemplar.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu câte 20 cruceri bucata, mai capătă două călimdare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de poșta.

Acei care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 14 cr. (28 fil.), dela 50 bucăți în sus cu 12 cr. (24 fil.), unul dar trebuie să plătească și poșta la primire.

Bani trebuie trimiși totdeauna înainte. Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela poșta. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta. Prețul: în comisiune cu 30% franco cu rambursă ca mai sus.

Toate comenzile sunt a se adresa la:

Administrația „Foaia Poporului“
în Sibiiu-Nagyszeben.

JOHANN PICHLER

Prăvălie de manufactură, ciorapi, mărfuri mixte etc.
Făgăraș, (casele M. Mazura, ulița Becleanului nr. 5.

Deschidere de prăvălie!

Am onoare a face cunoscut On. public din loc și dela sate, că mi-am deschis în ulița Becleanului, în casele M. Mazura nr. 5 un deposit nou, bine asortat, în deosebi cu toffelii de ștrimfării (ciorapi), albituri și mărfuri scurte.

Prin legăturile avantajoase în care am intrat, sunt în stare a vinde toți articli cu prețuri solide, precum să și atrage atenția Onor. public, că va fi mulțumit, prompt și bine servit.

Rugându-mă de sprijinul binevoitor. sum

cu toată stima

JOHANN PICHLER,
comerciant.

Tuturor acelora, cari merg sau să reîntorc compatriotului nostru oltean, a domnului

din România li-să recomandă ZARAFIA
= Dumitru Popp din Brașov. =

Telefon interurban Nr. 28.

Telefon interurban Nr. 28.

!! Se spriginim industria locală !!

Cu toată onoarea aducem la cunoștința m. On. public din oraș și din comitat că **am început FABRICAREA MOBILELOR** la noi, și se pot căpăta de tot gata

MOBILE

complete pentru odăi de dormit, pentru prânzătoriu, din lemn îndesat (masiv) din stejar, prun, fag, și cu oglindă, cu marmură se află dela 540 cor. în sus, din care ținem gata tot de-auna

o Esposiție de Mobile

în Atelierul din ulița Bruchental, (fost edificiul bancii „Munten”).

Ne rugăm a ne sprigini cu toată încrederea, asigurând pe m. On. public despre cel mai solid și prompt serviciu.

Cu toată stima

FRĂȚII PÉTERFFY și SOȚII,

tâmplari de mobile și de edificii.

Se spriginim industria locală!

!! Se spriginim industria din patrie !!

!! Se spriginim industria din patriei !!